

The Prediction of Academic Buoyancy Based on Social-Emotional Competence Indicators and the Sense of Belonging to School in the Students of the Second Grade of Primary School

Behrouz Behrouz *1

1. Corresponding Author: PhD in Health Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran.

Email: Behrouz.psycho64@yahoo.com

Article Info	Abstract
<p>Article Type:</p> <p>Research Article</p> <p>Received Date: 15 March 2024</p> <p>Accepted Date: 26 May 2024</p> <p>Keywords: Academic buoyancy, Social-emotional competence, Sense of belonging to school, Student</p>	<p>Background and Aim: Understanding and how to adapt to students' academic opportunities and challenges and the factors affecting it should be given serious attention by researchers and education specialists. Therefore, the present study was conducted with the aim of investigating the role of social-emotional competence and sense of belonging to school in predicting students' academic buoyancy.</p> <p>Methods: The current research is descriptive-cross-sectional and correlational. All students studying in the second period of elementary school (4th to 6th grade) of Sarpol-e Zahab city in the academic year of 2023-2024 formed the statistical population of the research, from among them available sampling and based on Cochran's formula 380 students were selected. To collect information, questionnaires of AAS, ESCQ & SSCS were used. Pearson correlation and hierarchical multiple regression were used to analyze the data.</p> <p>Results: The results of correlation analysis showed that, respectively, between total social-emotional competence ($r=0.493$ & $p<0.017$), sense of belonging to school ($r=0.518$ & $p<0.023$), and each of the subscales there was a positive and significant correlation between them and the academic buoyancy of the students of the second grad of primary school. Also, the results of the regression analysis showed that social-emotional competence can explain 23% of the variance of academic buoyancy, social-emotional competence combined with a sense of belonging to school accounts for 33% of the variance of academic buoyancy and a sense of belonging to school independent of social-emotional competence can explain 10% of this variance. The dimensions of the sense of belonging to school were also able to predict 12% of the variance of academic buoyancy. Among the variables of social-emotional competence, the self-management component with a beta coefficient of $\beta=0.36$ and the social participation component with a beta coefficient of $\beta=0.21$ were the strongest predictors among the variables of sense of belonging to school.</p> <p>Conclusion: The results of the research indicate the importance of the role of sense of belonging to school and social-emotional competence in predicting the academic vitality of students. According to the obtained results, implementing programs to increase school-related behaviors and, sense of competence can help improve the academic vitality of students.</p>
<p>Cite this article: Behrouz, B. (2026). The Prediction of Academic Buoyancy Based on Social-Emotional Competence Indicators and the Sense of Belonging to School in the Students of the Second Grade of Primary School. <i>Research Strategies in Educational Sciences</i>, 2(2), 48-61.</p> <p>DOI: 10.22034/jrses.2024.448772.1018</p>	
	
<p>Extended abstract</p> <p>Introduction</p> <p>Schools and educational environments, as the main contexts for academic and social growth, are constantly accompanied by pressures and challenges which, alongside cognitive and social changes during schooling, can lead to a decline in performance or even school dropout. Among the related constructs, academic buoyancy defined as the ability to adapt to academic adversities while maintaining motivation and positive performance—has attracted researchers' attention and is associated with factors such as motivation, well-being, self-regulation, and learning strategies. The antecedents of this construct fall into three domains:</p>	

psychological, school-related, and family-related factors, among which social-emotional competence and school belonging are of particular importance. Social-emotional competence encompasses self-awareness, empathy, self-regulation, and social skills, and influences students' academic and social performance, while school belonging, by fostering a sense of acceptance and commitment, promotes motivation, academic achievement, and reduces risky behaviors. Evidence suggests that these two factors play a decisive role in enhancing students' academic buoyancy and success, and neglecting them may impose long-term costs on both the individual and the educational system. However, no research has yet been conducted in this field in Iran; therefore, the present study aims to answer the question of whether social-emotional competence and school belonging can predict the academic buoyancy of upper-elementary school students.

Methods

The current research is descriptive-cross-sectional and correlational. All students studying in the second period of elementary school (4th to 6th grade) of Sarpol-e Zahab city in the academic year of 2023-2024 formed the statistical population of the research, from among them available sampling and based on Cochran's formula 380 students were selected. To collect information, questionnaires of AAS, ESCQ & SCS were used. Pearson correlation and hierarchical multiple regression were used to analyze the data.

Results

The results of correlation analysis showed that, respectively, between total social-emotional competence ($r=0.493$ & $p<0.017$), sense of belonging to school ($r=0.518$ & $p<0.023$), and each of the subscales there was a positive and significant correlation between them and the academic buoyancy of the students of the second grad of primary school. Also, the results of the regression analysis showed that social-emotional competence can explain 23% of the variance of academic buoyancy, social-emotional competence combined with a sense of belonging to school accounts for 33% of the variance of academic buoyancy and a sense of belonging to school independent of social-emotional competence can explain 10% of this variance. The dimensions of the sense of belonging to school were also able to predict 12% of the variance of academic buoyancy. Among the variables of social-emotional competence, the self-management component with a beta coefficient of $\beta=0.36$ and the social participation component with a beta coefficient of $\beta=0.21$ were the strongest predictors among the variables of sense of belonging to school.

Conclusion

The results of the research indicate the importance of the role of sense of belonging to school and social-emotional competence in predicting the academic vitality of students. According to the obtained results, implementing programs to increase school-related behaviors and, sense of competence can help improve the academic vitality of students.

Ethical considerations

Following the ethics of research

The principle of confidentiality was maintained in this research.

Financial sponsor

This study did not have a financial sponsor and the costs were covered by the authors.

Authors' contribution

All authors contributed equally to the writing and preparation of the article.

Conflict of interest

There is no conflict of interest between the authors and the Quarterly Journal of Research Strategies in Educational Sciences.

پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس شاخص‌های شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی

بهرروز بهروز* [0009-0001-9460-3003](https://orcid.org/0009-0001-9460-3003)

۱. نویسنده مسئول: دکترای تخصصی روانشناسی سلامت، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: behrouz.psych64@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: علمی پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۰۷ کلیدواژه‌ها: سرزندگی تحصیلی، شایستگی اجتماعی-هیجانی، تعلق به مدرسه، دانش‌آموزان</p>	<p>زمینه و هدف: درک و چگونگی سازگاری با فرصت‌ها و چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان و عوامل مؤثر بر آن باید مورد توجه جدی پژوهشگران و متخصصان تعلیم و تربیت قرار گیرد. از این رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان انجام شد.</p> <p>روش: پژوهش حاضر توصیفی-مقطعی و از نوع همبستگی است. کلیه دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در دوره دوم ابتدایی (کلاس چهارم تا ششم) شهر ستان سرپل‌ذهاب در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ جمعیت آماری پژوهش را تشکیل دادند، که از بین آن‌ها با نمونه‌گیری در دسترس و بر مبنای فرمول کوکران تعداد ۳۸۰ دانش‌آموز انتخاب شد. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های سرزندگی تحصیلی دهقانی‌زاده و حسین‌چاری (۱۳۹۱)، شایستگی اجتماعی-هیجانی زو و ای (۲۰۱۲) و حس تعلق به مدرسه بریو و همکاران (۲۰۰۴) استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد.</p> <p>یافته‌ها: نتایج تحلیل همبستگی نشان داد که به ترتیب بین شایستگی اجتماعی-هیجانی کل ($I=0/493$ و $P<0/017$)، حس تعلق به مدرسه کل ($I=0/518$ و $P<0/023$) و هر یک از زیرمقیاس‌های آن‌ها با سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی همبستگی مثبت و معناداری وجود داشت. همچنین، نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که شایستگی اجتماعی-هیجانی توان تبیین ۲۳ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی، شایستگی اجتماعی-هیجانی توأم با حس تعلق به مدرسه ۳۳ درصد واریانس سرزندگی تحصیلی و حس تعلق به مدرسه مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی توان تبیین ۱۰ درصد از این واریانس را داشته‌اند. زیرمقیاس‌های حس تعلق به مدرسه نیز توانستند ۱۲ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی را پیش‌بینی کنند. به ترتیب مؤلفه خودمدیریتی با ضریب بتای $\beta=0/36$ در میان متغیرهای شایستگی اجتماعی-هیجانی و مؤلفه مشارکت اجتماعی با ضریب بتای $\beta=0/21$ در میان متغیرهای حس تعلق به مدرسه قوی‌ترین پیش‌بینی کننده‌ها بودند.</p> <p>نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاکی از اهمیت نقش حس تعلق به مدرسه و شایستگی اجتماعی-هیجانی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده اجرای برنامه‌هایی به منظور افزایش رفتارهای مرتبط با مدرسه و احساس شایستگی می‌تواند به بهبود سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان کمک نماید.</p>
<p>استناد به این مقاله: بهروز، ب. (۱۴۰۴). پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس شاخص‌های شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی. <i>راهنمای پژوهش در علوم تربیتی</i>، ۲(۱)، ۴۸-۶۱.</p>	<p>DOI: 10.22034/jrses.2024.448772.1018</p>

مقدمه

مدارس و محیط‌های آموزشی مکان‌هایی می‌باشند که در آن‌ها موانع، فشارها و مشکلات تحصیلی، حقیقت جاری زندگی می‌باشند و به وضوح پژوهش‌ها از این مورد حمایت و پشتیبانی می‌کنند. وجود این فشارها و چالش‌ها در کنار تغییرات سریع شناختی و اجتماعی که در این دوران رخ می‌دهد، شرایط سختی را برای فراگیران ایجاد می‌کند که ممکن است منجر به شکست یا کناره‌گیری آنان از تحصیل شود. از این‌رو، انطباق و سازگاری با چالش‌ها و فرصت‌های آموزشی مورد توجه محققان قرار گرفته است (چیداریکیره و چیکواتی، ۲۰۲۴). نگاهی به آمارها طی دهه اخیر نیز نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از دانش‌آموزان ایرانی با کاهش انگیزش و افت در عملکرد تحصیلی مواجه بوده‌اند (زاهدی و یزدی، ۱۴۰۱؛ عزیزی‌نژاد و دیوبند، ۱۴۰۱). در عین حال، برخی یافته‌ها حاکی از آن است که یکی از سازه‌های تحصیلی که بر توان رویارویی و مواجهه فرد با زندگی تحصیلی نقش مؤثری دارد، سرزندگی تحصیلی می‌باشد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۳). انطباق در موقعیت‌های تحصیلی که از آن به‌عنوان سرزندگی تحصیلی یاد می‌گردد، توانایی دانش‌آموزان برای سازگاری با موقعیت‌ها و الزامات آموزش و پرورش و نقش‌هایی است که مدرسه به‌عنوان یک نهاد اجتماعی با آن مواجه است. بنا به تعریف، سرزندگی تحصیلی به‌عنوان توانایی پاسخ‌گویی انطباقی به نامالایمات جزئی تحصیلی که به‌طور مثبتی با باورها، هیجان‌ها و رفتارهای مربوط به پیشرفت مرتبط است و دستاوردهای تحصیلی را تعدیل می‌کند، توصیف شده است (فریلیچ و شیچمن، ۲۰۱۰؛ به نقل از قمری، ۱۴۰۱). با توجه به یافته‌ها سرزندگی تحصیلی با انگیزش تحصیلی، بهزیستی و رضایت از تحصیل، راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و ... در ارتباط است (والدز، ۲۰۲۴؛ خو و وانگ، ۲۰۲۴).

با وجود این که دانش‌آموزان بیش‌ترین زمان خود را در مدرسه می‌گذرانند، ضرورت دارد که عوامل مؤثر بر توانایی‌های یادگیرندگان در مواجهه با چالش‌های تحصیلی که منجر به سرزندگی تحصیلی می‌گردد، شناسایی شوند. پیشایندهای سرزندگی تحصیلی در سه سطح روان شناختی مختلف، عوامل مرتبط با مدرسه و مشارکت در فرایند آموزش و عوامل مرتبط با خانواده و همسالان در نظر گرفته شده است (مارتین و مارش، ۲۰۰۸؛ به نقل از هریداسان و همکاران، ۲۰۲۴). براین اساس از جمله متغیرهایی که به نظر می‌رسد با سرزندگی و عملکرد تحصیلی مرتبط باشد، شایستگی اجتماعی-هیجانی است (نبی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۱). این مفهوم از مؤلفه‌های خودآگاهی (شناسایی و تشخیص هیجانات خود و دیگران)، همدلی (توانایی تشخیص و درک احساسات دیگران و انگیزه شروع و حفظ یک فعالیت حتی اگر سخت و همراه با تجربه شکست باشد)، خودتنظیمی (مهار آگاهانه بالا نسبت به تکانه‌ها و هیجان) و مهارت‌های اجتماعی (مانند توانایی تشکیل و حفظ ارتباط سالم، شرکت در فعالیت‌های اجتماعی و تعامل مناسب با افراد) تشکیل یافته است (اریکسون و برویو، ۲۰۲۳).

در واقع، پایه اولیه شایستگی اجتماعی-هیجانی بر اثر تجربیات مختلف در دوره کودکی شکل می‌گیرد و در این دوره است که کودکان در برخورد و تعامل با همسالان و همچنین، روبه‌رو شدن با مشکلات تحصیلی، شکست‌ها و تجارب مثبت یا منفی هیجانی به نوعی مهارت‌های اجتماعی-هیجانی را فرامی‌گیرند (شاپیرو و همکاران، ۲۰۲۳). توانایی کودکان در مدیریت روابط اجتماعی با همسالان و همچنین، تنظیم هیجان‌های شخصی در برخورد با مشکلات می‌تواند بر عملکرد آن‌ها در حوزه رفتاری و تحصیلی مؤثر باشد. از این‌رو، ضعف در کنترل هیجان‌ها و ناتوانی در برقراری روابط مناسب با همسالان در بروز مشکلات مختلفی مانند کاهش سازگاری تحصیلی و اجتماعی، کاهش عزت نفس، تجربه اضطراب و مشکلات تحصیلی نقش دارد (داویس و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین، نتایج مطالعات نشان می‌دهد دانش‌آموزان دارای شایستگی هیجانی-اجتماعی در مدرسه بهتر عمل می‌کنند، احتمال بیش‌تری دارد که مدرسه را به اتمام برسانند

1. Chidarikire & Chikwati

2. academic buoyancy

3. Wang

4. Freilich & Shechtman

5. Valdez

6. Xu & Wang

7. Martin & Marsh

8. Haridasan

9. social-emotional competence

1. Eriksen & Bru 0

1. Shapiro & et al 1

1. Davis et al 2

و فارغ‌التحصیل شوند، حتی در سطوح بالاتر در زندگی بزرگسالی عملکرد بهتری نسبت به دانش‌آموزانی که از شایستگی هیجانی-اجتماعی برخوردار نیستند، نشان دهند (شی و چانگ؛ ۲۰۲۳؛ گیمبرت و همکاران؛ ۲۰۲۳).

از دیگر سو، حس تعلق به مدرسه به عنوان یک سازه عاطفی، یکی دیگر از مفاهیم عاطفی می‌باشد که می‌توان آن را به تعلق با احساس پذیرش و احترام به مدرسه، داشتن احساس ورود به مدرسه، احساس افتخار از عضویت در مدرسه و استفاده از مدرسه برای تعریف خود، توصیف کرد. به بیان دیگر، حس تعلق به مدرسه به عقاید دانش‌آموزانی اشاره دارد که همسالان و بزرگسالان در مدرسه و به یادگیری خود اهمیت می‌دهند (آلن و همکاران؛ ۲۰۲۴). برخورداری از حس تعلق به مدرسه علاوه بر ایجاد محیطی سالم برای فراگیران در جهت کسب شخصیت مستقل و اجتماعی شدن، به اعتقاد نظریه‌پردازان دارای بازده‌های تحصیلی مثبتی نیز می‌باشد. برای مثال، دی-جونگ و همکاران^۵ (۲۰۲۳) معتقد است دانش‌آموزانی که احساس تعلق به مدرسه داشته باشند، خود را در فعالیت‌های مدرسه سهیم و معتمد می‌دانند و همین امر باعث افزایش انگیزه پیشرفت در جهت رسیدن به اهداف مورد نظر مدرسه می‌شود. همچنین، رو و همکاران^۶ (۲۰۲۳) بر این امر معتقد هستند که برخورداری از این احساس باعث بهبود پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود.

مروری بر نتایج پژوهشی نشان می‌دهد حس تعلق به مدرسه با نتایج تحصیلی زیادی مانند حضور در مدرسه، نمرات پایان سال، موفقیت و عملکرد تحصیلی و نرخ اتمام مدرسه و تمایل به شرکت در فعالیت‌های فوق برنامه مدرسه ارتباط دارد (آلن و همکاران، ۲۰۲۴). دانش‌آموزانی که حس تعلق به مدرسه دارند نه تنها خود از انجام رفتارهای پرخطری هم‌چون قلدری در مدرسه، سوء‌مصرف الکل و خشونت پرهیز می‌کنند، بلکه دوستان خود را در عدم ارتکاب این گونه اعمال نیز یاری می‌نمایند. در واقع تعلق به مدرسه اثر قابل توجهی بر کاهش خطرپذیری و انجام رفتارهای پرخطری هم‌چون مجادله کردن، قلدری و تخریب‌گری، فرار از مدرسه و رفتارهای خشونت‌آمیز دارد (فرکی و همکاران؛ ۲۰۲۳؛ پالیس و همکاران؛ ۲۰۲۰). امروزه نظام‌های آموزشی، تحصیل را به عنوان بخش مهمی از زندگی افراد تلقی می‌کنند و همواره در پی شناسایی عوامل مختلف مؤثر بر سرزندگی تحصیلی در جهت کمک به دانش‌آموزان در دستیابی به موفقیت تحصیلی هستند و دانش‌آموزان به عنوان نسل آینده‌ساز یکی از سرمایه‌های بنیادی جوامع امروزی و یکی از ارکان اصلی آموزش و پرورش محسوب می‌شوند که توجه به مشکلات این دانش‌آموزان و میزان سرزندگی و اشتیاق به تحصیل در آنان در جهت تسهیل مسیر رشد تحصیلی و اجتماعی از اهمیت قابل توجهی برخوردار است (عزیزی‌نژاد و دیوبند، ۱۴۰۱). همچنین، نگاهی به گزارشات نشان می‌دهد سرزندگی تحصیلی ضعیف یا پایین می‌تواند هزینه‌های سنگینی را در طولانی‌مدت برای دانش‌آموزان به بار آورد و شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه به عنوان دو ویژگی از سازه‌های اصلی شخصیتی و تحصیلی می‌توانند به گونه‌ای سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار دهند (زاهدی و یزدی، ۱۴۰۱؛ خو و وانگ، ۲۰۲۴)، لیکن تاکنون پژوهشی در این زمینه در ایران صورت نگرفته است، لذا پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه توان پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی را دارند؟

روش

پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی-مقطعی و از نوع همبستگی است. تمامی دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در دوره دوم ابتدایی (کلاس چهارم، پنجم و ششم ابتدایی) شهرستان سرپل‌ذهاب در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ جمعیت آماری این پژوهش را تشکیل دادند، که از میان آن‌ها با روش نمونه‌گیری در دسترس و با استفاده از فرمول نمونه‌گیری کوکران و همچنین، با در نظر گرفتن حجم جامعه آماری N ، حجم نمونه آماری $n=1/96$ ، حداکثر پراکندگی $p=q=0.5$ و دقت برآورد $d=0.05$ تعداد نمونه برابر با ۲۷۰ نفر برآورد شد که جهت افزایش دقت پژوهش، تعمیم نتایج و همچنین، در نظر گرفتن امکان ریزش و دسترسی نداشتن به تعدادی از پرسشنامه‌ها در نهایت ۴۰۰ نفر نمونه اصلی پژوهش تعیین شد.

مطابق با هدف پژوهش از بین دانش‌آموزان دوره ابتدایی شهرستان سرپل‌ذهاب که در مدارس دولتی و عادی شهر حضور داشتند، دانش‌آموزانی که در دوره دوم ابتدایی (کلاس چهارم، پنجم و ششم) مشغول به تحصیل بودند، با توجه به پرونده تحصیلی از سلامت جسمی و روانی

1. Shi & Cheung

2. Gimbert et al

3. a sense of belonging to school

4. Allen et al

5. de Jong et al

6. Rowe et al

7. Firkey et al

8. Palis et al

برخوردار بودند، با هر دو والد زندگی می‌کردند و تمایل و رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش (با کسب اجازه از والدین و معلمان) داشتند، انتخاب شدند. از مجموع پرسشنامه‌های اجرا شده، تعداد ۳۸۰ پرسشنامه‌ای که به‌طور کامل و صحیح تکمیل شده بود، وارد تحلیل شد. معیارهای خروج از مطالعه نیز شامل مخدوش بودن پرسشنامه‌ها، سابقه ترک تحصیل یا تکرار پایه و ابتدای دانش‌آموز به هر یک از بیماری‌های طبی یا روان‌شناختی مزمن (با توجه به اطلاعات مندرج در پرونده سلامت دانش‌آموز و مصاحبه با معلم) در نظر گرفته شد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه سرزندگی تحصیلی دهقانی‌زاده و حسین‌چاری (۱۳۹۱)

این پرسشنامه خودگزارشی در سال ۱۳۹۱ توسط دهقانی‌زاده و حسین‌چاری براساس پرسشنامه انگلیسی سرزندگی تحصیلی مارتین و مارش (۲۰۰۶) طراحی و اعتباریابی شده است. این ابزار دارای ۹ سؤال است و نمره گذاری آن براساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم با ۱ امتیاز تا کاملاً موافقم با ۵ امتیاز) انجام می‌گردد. کم‌ترین امتیاز اکتسابی ۹ و بیش‌ترین امتیاز ۴۵ است. هر چه امتیاز حاصل شده بیش‌ترین باشد، نشان‌دهنده میزان بالاتری از احساس سرزندگی تحصیلی خواهد بود. روایی محتوایی پرسشنامه توسط گروهی از اساتید متخصص تأیید و پایایی آن ۰/۸۰ محاسبه شده است (رئییسی سرمیچی و ناستی‌زایی، ۱۴۰۱). پایایی این ابزار در مطالعه شیخ‌الاسلامی (۱۴۰۱) با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۹ بود. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ این ابزار برابر با ۰/۷۴ محاسبه شد.

پرسشنامه شایستگی اجتماعی-هیجانی ژو و ای (۲۰۱۲)

این ابزار خودگزارشی در سال ۲۰۱۲ توسط ژو و ای تدوین و اعتباریابی شده است. این ابزار دارای ۲۵ سؤال با ۵ زیرمقیاس خودآگاهی، آگاهی اجتماعی، خودمدیریتی، مدیریت رابطه و تصمیم‌گیری مسئولانه است. نمره گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ۶ درجه‌ای (کاملاً مخالفم با ۱ امتیاز تا کاملاً موافقم با ۶ امتیاز) انجام می‌گردد. کم‌ترین امتیاز اکتسابی ۲۵ و بیش‌ترین امتیاز ۱۲۵ است. هر چه امتیاز حاصل شده بیش‌ترین باشد، نشان‌دهنده میزان بالاتری از شایستگی اجتماعی-هیجانی خواهد بود. ژو و ای (۲۰۱۲) این ابزار را بر روی ۴۴۴ دانش‌آموز پایه چهارم اجرا و نتایج را با تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار دادند و برازش قابل قبولی فراهم گردید. پایایی ابزار نیز برای زیرمقیاس‌های خودآگاهی ۰/۷۲، آگاهی اجتماعی ۰/۷۷، خودمدیریتی ۰/۷۳، مدیریت رابطه ۰/۷۱ و تصمیم‌گیری مسئولانه ۰/۷۶ به‌دست آمده است. در ایران نیز این ابزار توسط بدری گرگری و همکاران (۱۳۹۷) به فارسی ترجمه و روایی آن توسط دو تن از اساتید علوم تربیتی دانشگاه تبریز تأیید شده است. با اجرای مقدماتی این ابزار بر روی ۶۷ دانش‌آموز و بررسی پایایی آن از طریق شاخص آلفای کرونباخ میزان ۰/۷۹ به‌دست آمد. همچنین، تحلیل عاملی تأییدی و ساختاری این ابزار بر روی ۵۶۰ دانش‌آموز پایه پنجم و ششم برازش قابل قبولی فراهم آورد (مشاوری ایزدی و همکاران، ۱۴۰۲). در پژوهش مشاوری ایزدی و همکاران (۱۴۰۲) ضریب آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۰/۸۳ به‌دست آمد. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ کل ابزار برابر با ۰/۸۵ و زیرمقیاس‌های آن در دامنه‌ای بین ۰/۶۷ الی ۰/۷۹ محاسبه شد.

پرسشنامه حس تعلق به مدرسه بربوه و همکاران (۲۰۰۴)

این ابزار خودگزارشی در سال ۲۰۰۴ توسط بربوه و همکاران تدوین و اعتباریابی شده است. این ابزار دارای ۲۷ سؤال با ۶ زیرمقیاس حس تعلق به همسالان، حمایت معلم، حس رعایت احترام و عدالت در مدرسه، مشارکت در اجتماع، ارتباط فرد با مدرسه و مشارکت علمی است. نمره گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً مخالفم با ۱ امتیاز تا کاملاً موافقم با ۵ امتیاز) انجام می‌شود. کم‌ترین امتیاز اکتسابی ۲۷ و بیش‌ترین امتیاز ۱۳۵ است. هر چه امتیاز حاصل شده بیش‌ترین باشد، نشان‌دهنده میزان بالاتری از حس تعلق به مدرسه خواهد بود. سازندگان ابزار پایایی پرسشنامه را از طریق ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۵ و برای زیرمقیاس‌های حس تعلق به همسالان ۰/۸۹، حمایت معلم ۰/۸۴، حس رعایت احترام و عدالت در مدرسه ۰/۸۹، مشارکت در اجتماع ۰/۶۶، ارتباط فرد با مدرسه ۰/۸۴ و مشارکت علمی ۰/۹۲ گزارش کرده‌اند (یعقوبی و همکاران، ۱۳۹۹). در پژوهش مشاوری ایزدی و همکاران (۱۴۰۲) ضریب آلفای کرونباخ برای کل ابزار برابر با ۰/۷۷ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ کل ابزار برابر با ۰/۷۸ و زیرمقیاس‌های آن در دامنه‌ای بین ۰/۶۳ الی ۰/۷۴ محاسبه شد.

داده‌های پژوهش با استفاده از روش‌های آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی و با نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و در سطح معناداری ۰/۰۵ تحلیل شد.

1. Academic Avoidance Scale (AAS)

2. Emotional Skill and Competence Questionnaire (ESCQ)

3. Zhou & Ee

4. Students' Sense of Connectedness with School (SSCS)

5. Brew

یافته‌ها

نمونه‌هایی بررسی شده در این مطالعه شامل ۳۸۰ نفر از دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در دوره دوم ابتدایی با میانگین (و انحراف معیار) سنی ۱۱/۶۴ (و ۳/۲۴) سال بود. ۶۵ نفر (۱۷ درصد) از اعضای نمونه تحصیل در کلاس چهارم، ۱۸۷ نفر (۴۹ درصد) تحصیل در کلاس پنجم و ۱۲۸ نفر (۳۴ درصد) تحصیل در کلاس ششم داشتند. ۹۳ نفر (۲۴ درصد) از خانواده‌های فرهنگی و کارکنان دولتی و ۲۸۷ نفر (۷۶ درصد) نیز از خانواده‌های با والدین دارای مشاغل آزاد بودند.

پیش از انجام تحلیل، پیش‌فرض‌های تحلیل رگرسیون بررسی شد. برای بررسی نبود داده‌های ناقص از فاصله کوک^۱ استفاده شد. از آنجا که بیشینه این شاخص ۰/۰۵ (کوچک‌تر از ۱) بود، می‌توان گفت مفروضه موردنظر برقرار است. برای بررسی طبیعی بودن توزیع داده‌ها، علاوه بر آزمون کلموگراف-اسمیرنف تک نمونه‌ای از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد. نتایج نشان داد که در آزمون کلموگراف-اسمیرنف تک نمونه‌ای توزیع نمرات متغیرهای پژوهش با ۹۵ درصد اطمینان طبیعی هستند و از آنجایی که سطح معناداری آماره‌های نرمال بودن در متغیرهای حس تعلق به مدرسه ($K-S=1/769$ و $P>0/225$)، شایستگی اجتماعی-هیجانی ($K-S=1/617$) و ($P>0/364$) و سرزندگی تحصیلی ($K-S=0/580$ و $P>0/214$) بزرگ‌تر از ۰/۰۵ هستند، لذا توزیع نمرات دارای توزیع نرمال است. همچنین، کجی متغیرها در دامنه ۰/۱۲- تا ۰/۴۵ و کشیدگی در دامنه ۰/۱۱ تا ۱/۲۳ قرار داشت. مطابق با نظر جورج و مارلی^۲ (۲۰۲۳) که دامنه ۱- تا ۱+ را دامنه پذیرفتنی برای توزیع بهنجار گزارش کرده‌اند، پیش‌فرض طبیعی بودن تأیید شد (جدول شماره ۱).

برای بررسی نبود هم‌خطی چندگانه از شاخص‌های تحمل^۳ و عامل تورم واریانس^۴ استفاده شد. کمینه شاخص تحمل برابر با ۰/۲۹۲ و بیشینه شاخص تورم واریانس ۳/۲۴۴ بود. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که مفروضه نبود هم‌خطی چندگانه برقرار است. برای بررسی مفروضه همگنی پراکنش از نمودار پراکنش باقی مانده‌های استاندارد شده استفاده شد. وجود تقارن حول خط صفر نشان‌دهنده برقراری این مفروضه بود. همچنین، این نمودار از خطی بودن رابطه بین متغیرهای پیش‌بین و ملاک حکایت دارد. برای بررسی استقلال خطاها از آزمون دوربین-واتسون^۵ استفاده شد، مقدار این آماره در متغیر حس تعلق به مدرسه برابر با ۱/۹۰۳ و در متغیر شایستگی اجتماعی-هیجانی برابر با ۱/۶۷۸ بود. از آنجایی که آماره‌های دوربین-واتسون در دامنه ۱ تا ۳ قرار داشت، لذا این استقلال خطاها حکایت دارد (جدول شماره ۱).

جدول ۱. نرمال بودن توزیع نمرات متغیرهای پژوهش

آزمون	عدم هم‌خطی چندگانه			آزمون کلموگراف-اسمیرنف			متغیر پژوهش
	تورم واریانس	ضریب تحمل	کشیدگی	کجی	سطح معناداری	آزمون K-S	
	۱/۰۸۶	۰/۶۱۸	-۰/۸۶۱	۰/۴۵۹	۰/۲۱۴	۰/۵۸۰	سرزندگی تحصیلی-نمره کل
	۱/۲۷۷	۰/۸۲۳	-۰/۵۱۲	۰/۳۹۳	۰/۱۰۷	۱/۲۴۱	تعلق به همسالان
	۱/۱۷۲	۰/۹۳۹	-۰/۴۰۹	۰/۲۱۷	۰/۲۱۰	۰/۱۷۸	حمایت معلم
	۳/۰۸۱	۰/۳۸۶	۰/۴۱۰	۰/۳۶۳	۰/۱۹۴	۰/۳۱۵	احترام/عدالت مدرسه
۱/۹۰۳	۱/۲۹۷	۰/۲۹۲	-۰/۷۲۸	-۰/۴۳۷	۰/۳۱۹	۰/۴۳۳	مشارکت اجتماعی
	۱/۳۱۲	۰/۵۶۴	-۰/۶۶۳	-۰/۵۹۶	۰/۲۱۸	۱/۰۸۷	ارتباط فرد با مدرسه
	۱/۹۲۳	۰/۶۲۱	-۰/۱۷۸	۰/۲۲۷	۰/۶۰۳	۰/۵۳۲	مشارکت علمی
	۲/۴۳۵	۱/۷۸۴	۱/۲۳۴	-۰/۳۱۲	۰/۲۲۵	۱/۷۶۹	حس تعلق به مدرسه-نمره کل
	۱/۷۶۷	۰/۴۲۳	-۰/۱۹۹	-۰/۳۴۲	۰/۳۳۳	۰/۱۵۰	خودآگاهی
	۲/۸۱۲	۰/۵۱۴	-۰/۲۱۳	-۰/۴۹۸	۰/۲۱۶	۱/۴۴۰	آگاهی اجتماعی
۱/۶۷۸	۲/۴۹۱	۰/۷۱۳	-۰/۱۶۷	۰/۴۳۲	۰/۴۰۱	۰/۳۸۲	خودمدیریتی
	۱/۶۱۸	۰/۶۹۰	-۰/۵۰۸	۰/۳۲۷	۰/۱۹۲	۰/۱۱۸	مدیریت رابطه
	۱/۱۷۶	۱/۴۱۲	-۰/۱۱۵	۰/۲۱۶	۰/۲۱۱	۰/۲۸۱	تصمیم‌گیری مسئولانه
	۳/۲۴۴	۱/۵۸۹	۰/۴۵۵	-۰/۱۲۱	۰/۳۶۴	۱/۶۱۷	شایستگی اجتماعی-هیجانی-نمره کل

** $p<0/05$

1. Cook's distance

2. George & Mallery

3. multicollinearity

4. tolerance

5. variance inflation factor (VIF)

6. Durbin-Watson

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر پژوهش	میانگین \pm انحراف معیار	همبستگی پیرسون با سرزندگی تحصیلی
سرزندگی تحصیلی-نمره کل	۵/۱۲ \pm ۳۳/۱۴	۱
تعلق به همسالان	۲/۱۰ \pm ۱۱/۰۷	۰/۱۱۲**
حمایت معلم	۱/۲۶ \pm ۱۳/۱۹	۰/۳۱۰**
احترام/عدالت مدرسه	۲/۱۷ \pm ۹/۰۴	۰/۲۴۴**
مشارکت اجتماعی	۵/۰۳ \pm ۱۶/۱۰	۰/۱۷۶**
ارتباط فرد با مدرسه	۱/۱۵ \pm ۱۱/۱۴	۰/۳۰۸**
مشارکت علمی	۱/۳۹ \pm ۱۲/۰۸	۰/۲۲۱**
حس تعلق به مدرسه-نمره کل	۱۳/۰۰ \pm ۷۲/۶۲	۰/۵۱۸**
خودآگاهی	۲/۰۶ \pm ۱۵/۱۴	۰/۲۶۵**
آگاهی اجتماعی	۱/۱۷ \pm ۱۰/۸۹	۰/۱۸۸**
خودمدیریتی	۴/۱۳ \pm ۱۸/۱۶	۰/۳۱۵**
مدیریت رابطه	۰/۹۲ \pm ۱۲/۶۶	۰/۵۱۰**
تصمیم‌گیری مسئولانه	۱/۱۳ \pm ۱۲/۱۸	۰/۱۰۷**
شایستگی اجتماعی-هیجانی-نمره کل	۹/۴۱ \pm ۶۶/۰۳	۰/۴۹۳**

** $p < 0.05$

جدول شماره ۲، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش و همچنین، ضرایب همبستگی پیرسون سرزندگی تحصیلی با متغیرهای مطالعه شده (شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه) را نشان می‌دهد. براساس نتایج این جدول، سرزندگی تحصیلی با تمامی متغیرهای پژوهش همبستگی معناداری نشان داد. براین اساس، سرزندگی تحصیلی با حس تعلق به مدرسه و هر یک از زیرمقیاس‌های آن به ترتیب در سطح 0.05 همبستگی 51 درصد و معناداری داشت. شایستگی اجتماعی-هیجانی و هر یک از زیرمقیاس‌های آن نیز به ترتیب با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی در سطح 0.05 همبستگی 49 درصد و معناداری نشان داد. برای بررسی سهم هر یک از متغیرهای پژوهش در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی از رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد (جدول شماره ۳).

پس از بررسی مفروضه‌های رگرسیون و حصول اطمینان از برقراری مفروضه‌ها به منظور تعیین سهم متغیرهای پیش‌بین در تبیین واریانس متغیر ملاک از رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی استفاده شد. در رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی ترتیب ورود متغیرهای پیش‌بین به تحلیل براساس یک چارچوب نظری یا تجربی موردنظر پژوهشگر صورت می‌گیرد. متغیرها یا مجموعه متغیرها در گام‌هایی (بلوک‌هایی) وارد تحلیل می‌شود. هر متغیر از لحاظ کمک به پیش‌بینی متغیر ملاک بعد از کنترل متغیرهای قبلی سنجیده می‌شود. به منظور بررسی سهم هر یک از زیرمقیاس‌های در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی در بین دانش‌آموزان، در مرحله اول شایستگی اجتماعی-هیجانی و زیرمقیاس‌های آن به عنوان متغیرهای پیش‌بین و سرزندگی تحصیلی به عنوان متغیر ملاک وارد تحلیل شدند. جهت بررسی نقش حس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی، در مرحله دوم حس تعلق به مدرسه به عنوان متغیر پیش‌بین وارد الگو شد.

در جدول شماره ۳، الگوی ۱، نقش شایستگی اجتماعی-هیجانی و زیرمقیاس‌های آن را در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی نشان می‌دهد. براساس نتایج این جدول، شایستگی اجتماعی-هیجانی کل ($\beta = 0.23$ و $p < 0.014$) و همچنین، زیرمقیاس‌های این متغیر شامل خودآگاهی ($\beta = 0.14$ و $p < 0.018$)، آگاهی اجتماعی ($\beta = 0.15$ و $p < 0.032$)، خودمدیریتی ($\beta = 0.44$ و $p < 0.019$)، مدیریت رابطه ($\beta = 0.13$) و تصمیم‌گیری مسئولانه ($\beta = 0.11$ و $p < 0.022$) به ترتیب به شکل مثبت و معناداری توانستند 23 درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی را در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی پیش‌بینی کنند ($R^2 \Delta = 0.23$). مؤلفه خودمدیریتی با ضریب بتای $\beta = 0.36$ در میان متغیرهای شایستگی اجتماعی-هیجانی قوی‌ترین پیش‌بینی کننده بود.

الگوی ۲ در جدول شماره ۳ نقش حس تعلق به مدرسه را در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی نشان می‌دهد. براساس نتایج به دست آمده در الگوی دوم، شایستگی اجتماعی-هیجانی کل ($\beta = 0.19$ و $p < 0.012$) و زیرمقیاس‌های آن

به ترتیب شامل خودآگاهی ($\beta=0/17$ و $p<0/017$)، آگاهی اجتماعی ($\beta=0/12$ و $p<0/026$)، خودمدیریتی ($\beta=0/21$ و $p<0/035$)، مدیریت رابطه ($\beta=0/15$ و $p<0/019$)، تصمیم‌گیری مسئولانه ($\beta=0/16$ و $p<0/024$)، و همچنین، حس تعلق به مدرسه ($\beta=0/22$) و $p<0/015$) به شکل مثبت و معناداری با هم توانستند ۳۳ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی در بین دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند ($R^2\Delta=0/33$). بنابراین، حس تعلق به مدرسه مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی توانست ۱۰ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی را به شکل مثبت و معناداری پیش‌بینی کند ($R^2\Delta=0/10$).

برای بررسی نقش هر یک از زیرمقیاس‌های حس تعلق به مدرسه، الگوی رگرسیون دیگری بررسی شد که در مرحله اول شایستگی اجتماعی-هیجانی و در مرحله دوم، شش مؤلفه حس تعلق به عنوان متغیرهای پیش‌بین و همچنین، سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی به عنوان متغیر ملاک وارد معادله رگرسیون شد (الگوی ۳ در جدول شماره ۳). براساس نتایج به دست آمده، شایستگی اجتماعی-هیجانی ($\beta=0/20$ و $p<0/018$)، خودآگاهی ($\beta=0/16$ و $p<0/021$)، آگاهی اجتماعی ($\beta=0/10$ و $p<0/039$)، خودمدیریتی ($\beta=0/14$ و $p<0/022$)، مدیریت رابطه ($\beta=0/18$ و $p<0/014$)، تصمیم‌گیری مسئولانه ($\beta=0/14$ و $p<0/027$) و هر یک از زیرمقیاس‌های حس تعلق به مدرسه شامل تعلق به همسالان ($\beta=0/12$ و $p<0/029$)، حمایت معلم ($\beta=0/11$ و $p<0/031$)، احترام/عدالت مدرسه ($\beta=0/15$ و $p<0/016$)، مشارکت اجتماعی ($\beta=0/18$ و $p<0/024$)، ارتباط فرد با مدرسه ($\beta=0/16$ و $p<0/018$) و مشارکت علمی ($\beta=0/11$ و $p<0/025$) به شکل مثبت و معناداری توانستند با هم توانستند ۳۵ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی را پیش‌بینی کنند ($R^2\Delta=0/35$ و $F=13/26$). بنابراین، زیرمقیاس‌های حس تعلق به مدرسه توانستند ۱۲ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی را در دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی و مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی پیش‌بینی کنند ($R^2\Delta=0/12$). در میان متغیرهای حس تعلق به مدرسه، مؤلفه مشارکت اجتماعی با ضریب بتای $\beta=0/21$ قوی‌ترین پیش‌بینی کننده بود.

جدول ۳. رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی برای پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس حس تعلق به مدرسه و شایستگی اجتماعی-

هیجانی

الگو	متغیر پیش‌بین	ضریب پیش‌بینی	ضریب پیش‌بینی متغیر	آماره F	مقدار بتا (β)	T	مقدار P
۱	شایستگی اجتماعی/هیجانی				۰/۲۳	۱۰/۴۴	۰/۰۱۴***
	خودآگاهی				۰/۱۴	۴/۱۸	۰/۰۱۸**
	آگاهی اجتماعی	۰/۲۳	۰/۲۴	۱۱/۴۹	۰/۱۵	۹/۰۶	۰/۰۳۲**
	خودمدیریتی				۰/۳۶	۵/۳۳	۰/۰۱۹**
	مدیریت رابطه				۰/۱۳	۷/۶۸	۰/۰۴۳**
	تصمیم‌گیری مسئولانه				۰/۱۱	۶/۹۷	۰/۰۲۲**
۲	شایستگی اجتماعی/هیجانی				۰/۱۹	۱۲/۰۳	۰/۰۱۲**
	خودآگاهی				۰/۱۷	۲/۳۷	۰/۰۱۷**
	آگاهی اجتماعی	۰/۳۳	۰/۱۰	۱۵/۰۷	۰/۱۲	۷/۱۶	۰/۰۲۶**
	خودمدیریتی				۰/۲۱	۶/۱۹	۰/۰۲۵**
	مدیریت رابطه				۰/۱۵	۸/۴۸	۰/۰۱۹**
	تصمیم‌گیری مسئولانه				۰/۱۶	۵/۵۴	۰/۰۲۴**
۳	حس تعلق به مدرسه				۰/۲۲	۱۳/۸۹	۰/۰۱۵**
	شایستگی اجتماعی/هیجانی				۰/۲۰	۱۰/۰۶	۰/۰۱۸**
	خودآگاهی				۰/۱۶	۵/۶۶	۰/۰۲۱**
	آگاهی اجتماعی	۰/۳۵	۰/۱۲	۱۳/۲۶	۰/۱۰	۷/۵۲	۰/۰۳۹**
	خودمدیریتی				۰/۱۴	۸/۱۳	۰/۰۲۲**
	مدیریت رابطه				۰/۱۸	۴/۵۲	۰/۰۱۴**
	تصمیم‌گیری مسئولانه				۰/۱۴	۳/۳۸	۰/۰۲۷**
	تعلق به همسالان				۰/۱۲	۶/۱۷	۰/۰۲۹**
	حمایت معلم				۰/۱۱	۴/۹۳	۰/۰۳۱**
	احترام/عدالت مدرسه				۰/۱۵	۵/۲۰	۰/۰۱۶**
مشارکت اجتماعی				۰/۲۱	۴/۱۲	۰/۰۲۴**	

۰/۰۱۸**	۶/۰۸	۰/۱۶	ارتباط فرد با مدرسه
۰/۰۲۵**	۳/۴۴	۰/۱۱	مشارکت علمی

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف تعیین نقش شایستگی اجتماعی-هیجانی و حس تعلق به مدرسه در پیش بینی سرزندگی تحصیلی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی انجام شد. نتایج این پژوهش در گام نخست از نقش شایستگی اجتماعی-هیجانی به عنوان پیش بین سرزندگی تحصیلی دانش آموزان حمایت کرد. بنابراین، می توان گفت که شایستگی اجتماعی-هیجانی با افزایش سرزندگی تحصیلی در دانش آموزان همراه است. این یافته از پژوهش با نتایج برخی از مطالعات پیشین مانند کولی و همکاران (۲۰۲۴)، داویس و همکاران (۲۰۲۴)، گیمبرت و همکاران (۲۰۲۳) و پورطالب و بدری گرگری (۱۴۰۱) که نقش مثبت شایستگی اجتماعی-هیجانی را بر رفتارهای تحصیلی نشان داده اند، همسو است. همچنین، این یافته با نتایج مطالعه اریکسون و برویو (۲۰۲۳) که نشان داده اند شایستگی اجتماعی-هیجانی بر درگیری تحصیلی و بهزیستی عاطفی دانش آموزان تأثیر مثبت و معناداری داشته است، همسو می باشد.

یافته نبی زاده و همکاران (۱۴۰۱) که در پژوهشی نشان دادند اثر مستقیم مؤلفه های شایستگی اجتماعی-هیجانی بر عملکرد تحصیلی مثبت و معنادار بوده است و مؤلفه های شایستگی اجتماعی-هیجانی بین ذهن آگاهی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان نقش واسطه ای معناداری دارند، در راستای یافته حاضر بود. همچنین، همسو با این یافته آربزی و فضیلت پور (۱۴۰۱) نشان دادند که شایستگی اجتماعی-هیجانی بر بهزیستی تحصیلی تأثیر مستقیم داشته و بین تاب آوری و بهزیستی تحصیلی نقش واسطه ای دارد. در تبیین این یافته می توان گفت افراد دارای شایستگی اجتماعی-هیجانی افرادی خودنظم دهنده هستند که می توانند اندیشه ها، هیجان ها و رفتارهای شان را در جهت رسیدن به هدف تنظیم و مدیریت کنند. برخورداری از توانمندی و شایستگی در بعد هیجانی می تواند زمینه ساز پیامدهای مثبت و متعدد تحصیلی باشد. دانش آموزان دارای شایستگی هیجانی فردی قادر به شناسایی، درک، ابراز، تنظیم و به کارگیری هیجان های خود در موقعیت های عملی زندگی هستند. این مهارت ها سبب می شود که بتوانند هیجان های منفی که به طور طبیعی در زندگی پدید می آید و یا ناشی از چالش ها و دشواری های آموزش است، را به خوبی مدیریت نمایند و بدین ترتیب منابع شناختی و هیجانی خود را صرف درگیری در تکالیف تحصیلی و کسب احساس شایستگی ناشی از تسلط بر مطالب و سایر مؤلفه های مرتبط با سرزندگی تحصیلی نمایند. دانش آموزان دارای شایستگی اجتماعی-هیجانی از هیجان های خود به خوبی آگاه بوده و قادر به ابراز، به کارگیری و تنظیم هیجان های خود هستند، لذا بهتر می توانند هیجان های منفی خود به طور کلی و هیجان های منفی ایجاد شده در حوزه تحصیلی به طور خاص را مدیریت نمایند. با کاهش هیجان های منفی فضای لازم برای افزایش هیجان های مثبت همچون شوق برای انجام تکالیف و داشتن نشاط (مؤلفه های هیجانی-انگیزشی و درگیری تحصیلی)، احساس رضایت از تحصیل و کاهش خستگی و اضطراب و رفتارهای سازگارانه ناشی از این هیجان ها همچون مشغولیت و سرزندگی تحصیلی فراهم می شود. همسو با این یافته یونگ و ریو^۲ (۲۰۲۳) نیز برخورداری از شایستگی اجتماعی-هیجانی را پیشنهاد مناسبی برای سرزندگی در تحصیل و اشتیاق به انجام تکالیف درسی می دانند.

همچنین، در تبیین یافته فوق می توان به نظر لاولر^۳ (۲۰۱۶) استناد نمود. طبق نظر وی رشد مهارت های هیجانی و اجتماعی نه تنها برای بهزیستی روان شناختی و رفتاری دانش آموزان مهم است، بلکه منجر به افزایش توانایی شناختی و موفقیت بیشتر در مدرسه می شود. نظریه های یادگیری شناختی و هیجانی-اجتماعی در این مورد توافق دارند که تنظیم شناختی و تنظیم هیجانی تأثیر متقابلی بر هم می گذارند و باعث بهبود فعالیت های تحصیلی می شوند. در عین حال، شواهد پژوهشی گواه این واقعیت است که نقص و کاستی در مؤلفه های شایستگی اجتماعی-هیجانی با رفتارهای پرخاشگرانه و برونی سازی شده در میان دانش آموزان مرتبطاند (پولو و دنهام^۴، ۲۰۲۳). کاستی در کفایت هیجانی و مدیریت رفتاری به عنوان نشان دهنده های مؤلفه خودمدیریتی و خودآگاهی به تحریک بیشتر و طیفان هیجانی و رفتارهای برونی سازی منجر می شوند. شایستگی های اجتماعی-هیجانی با افزایش دادن آگاهی فراشناختی از تعاملات اجتماعی به توانایی تعدیل و تنظیم هیجانی و رفتاری در سطوح بالاتری منجر می شود. بنابراین، می توان انتظار داشت یک دانش آموز با ادراک بالاتر شایستگی اجتماعی-هیجانی در برخورد با مسائل و تعارضات گوناگون زندگی فردی و تحصیلی به سبب دایره آگاهی فراشناختی بیشتر توانمندی های شناختی، عاطفی و رفتاری داشته باشد، در نتیجه توانایی خودکنترلی و مدیریت احساسات و هیجان به مراتب بیشتری نشان می دهد و از این طریق، درگیر شدن در اعمال مختل کننده تحصیلی کاهش و امکان سرزندگی تحصیلی فراهم می شود.

یافته های مطالعه حاضر نشان داد که حس تعلق به مدرسه مستقل از شایستگی اجتماعی-هیجانی می تواند سرزندگی تحصیلی را به شکل مثبت و معناداری پیش بینی کند. این بدان معناست که افزایش حس تعلق به مدرسه با افزایش سرزندگی تحصیلی همراه است. این یافته با نتایج مطالعات

1. Collie et al

2. Jung & Ryu

3. Lawlor

4. Poulou & Denham

متعدد پیشین مانند فاروقی و همکاران (۱۳۹۹)، دلقدی و همکاران (۱۳۹۸)، دی جونگ و همکاران (۲۰۲۳)، کارفورد و همکاران (۲۰۲۴) و آن و داویس^۲ (۲۰۲۳) که از رابطه مثبت بین حس تعلق به مدرسه با سازه‌های تحصیلی حکایت دارد، همسو است. رو و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی همسو با یافته پژوهش حاضر نشان داده‌اند که بین حس تعلق به مدرسه با درگیری تحصیلی و انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان رابطه وجود دارد. یعقوبی و همکاران (۱۳۹۹) نیز در راستای مطالعه حاضر نشان دادند بین احساس تعلق به مدرسه با نشاط ذهنی و بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان همبستگی معناداری وجود داشته است.

میرزایی قره‌لر و حاتمی (۱۳۹۸) نیز همسو با یافته حاضر نشان دادند که بین احساس تعلق به مدرسه و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان دختر با تاب‌آوری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، اما با یافته یزدان‌پور و همکاران (۱۳۹۸) که در مطالعه خود نشان دادند احساس تعلق به مدرسه در دانش‌آموزان ورزشکار سبب بهبود موفقیت تحصیلی نمی‌گردد، ناهمخوان بود. در تبیین ناهمسویی نتیجه مطالعه حاضر با نتایج مطالعه یزدان‌پور و همکاران می‌توان ناهمسویی نتایج به‌دست آمده را به تفاوت جامعه‌های تحقیق حاضر با تحقیق یزدان‌پور و همکاران مربوط دانست. به نظر می‌رسد دانش‌آموزان ورزشکار به‌علت وجود مشغله‌های ورزشی زیاد نیازمند نیروهای انگیزشی و پشتکار مناسب جهت بهبود موفقیت تحصیلی هستند و این مسأله سبب گردیده است تا احساس تعلق به مدرسه نتواند به تنهایی سبب بهبود موفقیت تحصیلی آنان گردد. در تبیین اثر حس تعلق به مدرسه بر سازه‌های تحصیلی و امر یادگیری می‌توان گفت حس تعلق به مدرسه شکلی از تعلق است که اشاره به ادراک ذهنی دانش‌آموزان از ارزشمندی و مورد حمایت قرار گرفتن در محیط مدرسه دارد و این احساس به‌ویژه پایه‌ای بر احساسی از پذیرفته شدن، شمولیت یا استقبال در محیط مدرسه است. نکته مهم دیگر اینکه حس تعلق به مدرسه را به‌عنوان اینکه دانش‌آموزان چه احساسی نسبت به مدرسه خود دارند و تعلق که همسالان، معلمان و کادر آموزشی مدرسه برقرار می‌کنند، چگونه است، تعریف کرده‌اند و داشتن تعلق به مدرسه باعث کاهش رفتارهای ضداجتماعی و پرخطر و افزایش رفتارهای مثبت به‌ویژه رفتارهای مثبت تحصیلی می‌گردد. در نتیجه، عوامل فوق باعث می‌شوند که حس تعلق به مدرسه باعث افزایش معنادار انگیزش تحصیلی و به‌دنبال آن سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان شوند.

مطابق با نظریه‌های انگیزش اجتماعی، اگر نیازهای پایه دانش‌آموزان برای تعلق، شایستگی و استقلال برطرف شود دانش‌آموزان درگیری بهتری با مدرسه و تکالیف مربوط با آن خواهند داشت. احساس تعلق و وابستگی، رفتار پر انرژی مثل تلاش، استقامت و مشارکت را راه‌انداز می‌کند و باعث ایجاد حس مثبت مانند علاقه، شور و شوق و کاهش اضطراب و خستگی می‌شود. بنابراین، تبیین احتمالی برای یافته‌های پژوهش این است که تعلق به مدرسه، دانش‌آموزان را در یک جریان انگیزشی مثبت درگیر می‌سازد به‌طوری‌که دانش‌آموزانی که احساس تعلق بیشتری دارند، انگیزه بالاتری برای مشارکت در فعالیت‌های مدرسه خواهند داشت و در نتیجه فرصت یادگیری و تجارب موفقیت بالاتری کسب نموده و از سوی دیگر، عملکرد بهتر در مدرسه حمایت بیشتری از سوی معلمان ایجاد می‌کند که در نتیجه تعلق به مدرسه را ارتقا می‌دهد و این امر به نوبه خود باعث می‌شود دانش‌آموزان تلاش بیشتری برای کسب موفقیت تحصیلی و رضایت معلمان داشته باشند. دانش‌آموزانی که احساس تعلق به مدرسه دارند احساس مراثبت، دوست داشتنی بودن، عزت نفس و ارزشمند بودن می‌کنند و احساس می‌کنند که بخشی از یک شبکه ارتباطی بزرگ هستند، این شبکه ارتباطی از یک طرف نقش حمایت‌گرانه برای دانش‌آموزان دارد و از طرف دیگر، از افراد در مقابل استرس و آسیب‌ها محافظت می‌کند و این دو از منابع ایجادکننده سرزندگی و شوق تحصیلی محسوب می‌شوند. دانش‌آموزانی که احساس تعلق به مدرسه دارند تلاش بیشتری برای یادگیری نشان می‌دهند و در نتیجه خودکارآمدی تحصیلی بیشتری را تجربه و گزارش می‌کنند و همین امر باعث می‌شود فرد نسبت به توانمندی خود در انجام تکالیف مدرسه ادراک شایستگی بیشتری نموده و سرزندگی تحصیلی بیشتری نشان دهد.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر مقطعی و همبستگی بودن آن است، که نمی‌توان از نتایج آن استنباط علت و معلولی داشت. جمعیت مطالعه نیز محدود به دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی و یک شهرستان بود، از این‌رو، در تعمیم نتایج به دانش‌آموزان دوره متوسطه (اول و دوم) و سایر مقاطع تحصیلی باید جوانب احتیاط را رعایت نمود. در این پژوهش صرفاً از پرسشنامه استفاده شد، به همین دلیل ممکن است در اطلاعات به‌دست آمده سوگیری ایجاد شده باشد. با توجه به نتایج مطالعه به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود در پژوهشی با استفاده از روش آزمایشی یا نیمه‌آزمایشی، تأثیر آموزش شایستگی اجتماعی-هیجانی را بر سرزندگی تحصیلی بررسی کنند و به منظور دستیابی به نتایج دقیق‌تر در کنار پرسشنامه از سایر شیوه‌های گردآوری اطلاعات مانند مشاهده و مصاحبه استفاده نمایند. علاوه بر این، مطالعه حاضر در جوامع دیگر تحصیلی و با بررسی تفاوت‌های جنسیتی بین دو گروه فراگیران-دانشجویان دختر و پسر تکرار شود. همچنین، مطالعات بیشتری از نوع طولی و کیفی به منظور سنجش ارتباط مستقیم متغیرهای پیش بین این پژوهش بر وضعیت روانی-تحصیلی افراد جامعه صورت گیرد. به نظر می‌رسد بررسی نقش علل احتمالی دیگری که در این پژوهش به آن‌ها پرداخته نشده است (مانند ویژگی‌های شخصیتی معلم و والدین، سبک ارتباطی معلم، سبک یادگیری دانش‌آموز و ...) می‌تواند بر تجربه سرزندگی تحصیلی فراگیران مؤثر باشد و موجب ایجاد دیدگاه روشن‌تری در این زمینه گردد.

1. Crawford et al

2. Ahn & Davis

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاقی پژوهش

در پژوهش حاضر سعی بر آن بود که از نظر جسمی و روان‌شناختی هیچ آسیبی افراد مورد مطالعه را تهدید نکند و اطلاعات آن‌ها نیز کاملاً محرمانه بماند. سایر ملاحظات اخلاقی نیز از جمله شرکت کاملاً داوطلبانه و اخذ رضایت‌نامه کتبی افراد به همکاری آگاهانه (با کمک اولیا دانش‌آموزان)، دربرداشتن هر گونه تبعات منفی در صورت عدم تمایل به شرکت در پژوهش و تهیه گزارش پژوهش به گونه‌ای که شناسایی شرکت‌کنندگان ممکن نباشد، رعایت شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

مشارکت نویسندگان

پژوهش حاضر تماماً به وسیله یک نویسنده نگارش و اجرا شده است.

تعارض منافع

پژوهش حاضر تعارض منافع ندارد.

- Arbezi, M & Fazilat-Pour, M. (2023). Investigating the mediating role of emotional competence in the relationship between academic resilience and academic well-being. *Studies in Learning & Instruction*, 14(2):74-104. https://intjsh.sums.ac.ir/article_45056.html
- Ahn, M. Y & Davis, H. H. (2023). Students' sense of belonging and their socio-economic status in higher education: a quantitative approach. *Teaching in Higher Education*, 28(1):136-49. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13562517.2020.1778664>
- Allen, K. A., McGlinchey, C., Wong, D., Boyle, C., Lan, M., & Chan, T. (2024). *The integral role of parents in fostering a sense of belonging for school-aged children*. In International Perspectives on Parenting Support and Parental Participation in Children and Family Services (pp. 83-102). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003334248-7>
- Azizi-Nejad, B & Divband, A. (2023). Causal model of the mediating role of creativity on the relationship between parenting style with academic achievement and adjustment. *Journal of School Psychology and Institutions*, 11(4):106-18. https://jisp.uma.ac.ir/article_1608.html
- Chidarikire, M., & Chikwati, T. (2024). Suicide among rural primary school learners in Zimbabwe: An epidemic in need of mitigation. *Futurity Education*, 4(1):238-57. <https://futurity-education.com/index.php/fed/article/view/285>
- Crawford, J., Allen, K. A., Sanders, T., Baumeister, R., Parker, P., Saunders, C & et al. (2024). Sense of belonging in higher education students: An Australian longitudinal study from 2013 to 2019. *Studies in Higher Education*, 49(3):395-409. [doi/full/10.1080/03075079.2023.2238006](https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2238006)
- Collie, R. J., Martin, A. J., Renshaw, L & Caldecott-Davis, K. (2024). Students' perceived social-emotional competence: The role of autonomy-support and links with well-being, social-emotional skills, and behaviors. *Learning and Instruction*, 90, 101866. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959475223001354>
- Delghandi A, Bayanfar F & Talepasand S. (2022). The prediction of students' academic self-handicapping behaviors on the basis of academic engagement, quality of school life and sense of belonging to school. *Educational Psychology*, 15(53):73-92. https://jep.atu.ac.ir/article_10695.html
- Davis, K. M., Nation, M., Christopher, C & Fisher, B. W. (2024). The role of social emotional competencies in student discipline and discipline disparities. *Journal of School Violence*, 23(2):250-63. [doi/abs/10.1080/15388220.2023.2297040](https://doi.org/10.1080/15388220.2023.2297040)
- de Jong, E. J., Coulter, Z & Tsai, M. C. (2023). Two-way bilingual education programs and sense of belonging: Perspectives from middle school students. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 26(1):84-96. [doi/abs/10.1080/13670050.2020.1783635](https://doi.org/10.1080/13670050.2020.1783635)
- Eriksen, E. V & Bru, E. (2023). Investigating the links of social-emotional competencies: emotional well-being and academic engagement among adolescents. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 67(3):391-405. [doi/full/10.1080/00313831.2021.2021441](https://doi.org/10.1080/00313831.2021.2021441)

- Firkey, M. K., Tully, L. K., Schiros, A. M., Antshel, K. M., & Woolf-King, S. E. (2023). Sexual assault, mental health, and alcohol use in college women: the role of resilience and campus belonging. *Journal of interpersonal violence*, 38(13-14):7990-8015. [doi/abs/10.1177/08862605231153884](https://doi.org/10.1177/08862605231153884)
- Faroughi, P., Pourshalchi, H & Smkhani Akbarinejad, H. (2020). A study of related factors leading to divorce from the viewpoints of mahmudabad's couples filing for divorce in 1396-1397. *Refahj*, 20(78):181-200. https://refahj.uswr.ac.ir/browse.php?a_id=3535&sid=1&slc_lang=en&html=1
- Jung, Y & Ryu, J. (2023). Associations between obesity and academic enthusiasm and social emotional competence: Moderating effects of gender and sleep quality. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 33(2):276-95. [doi/abs/10.1080/10911359.2022.2052224](https://doi.org/10.1080/10911359.2022.2052224)
- Ghamari M. (2022). Predicating the academic buoyancy and academic performance of college students based on Islamic lifestyle. *Cultural Psychology*, 6(1):179-98. https://jcp.samt.ac.ir/article_151424.html
- Gimbert, B. G., Miller, D., Herman, E., Breedlove, M & Molina, C. E. (2023). Social emotional learning in schools: The importance of educator competence. *Journal of Research on Leadership Education*, 18(1):3-39. [doi/abs/10.1177/194277512111014920](https://doi.org/10.1177/194277512111014920)
- Haridasan, V., Muthukumaran, K., Mahalingam, B., Hariharanath, K., & Vasu, S. B. (2024). Examining the determinants of academic buoyancy among indian engineering students. *Migration Letters*, 21(S3):1496-510. <https://migrationletters.com/index.php/ml/article/view/7604>
- Kline, R. B. (2023). Principles and practice of structural equation modeling: The Guilford publications (pp. 123-25). <https://www.guilford.com/books/Principles-and-Practice-of-Structural-Equation-Modeling/Rex-Kline/9781462551910>
- Lawlor, M. S. (2016). *Mindfulness and social emotional learning (SEL): A conceptual framework*. In K. A. Schonert-Reichl & R. W. Roeser (Eds.), *Handbook of mindfulness in education* (pp. 65-80). New York: Springer. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4939-3506-2_5
- Moshaveri-Izadi, R., Pirani, Z., Zangeneh, F & Abbasi, M. (2024). Designing and testing the fit of the academic help-seeking model based on the sense of connectedness to the school, social-emotional competence and teacher's communication styles with the mediation of academic procrastination. *Cognitive Strategies in Learning*, 11(21):157-75. https://asj.basu.ac.ir/article_5282.html
- Mirzaei Gharehlar, Z & Hatami, H. (2019). The prediction of academic resilience based on sense of belonging to school and academic engagement in female students. *Rooyesh*, 8(9):111-18. <https://frooyesh.ir/article-1-1270-fa.html>
- Nabizadeh, S., Kord-Noghabi, R., Yaghoobi, A & Rashid, K. (2022). The mediating role of the components of social-emotional competence in relationship between mindfulness and academic performance. *Journal of Applied Psychological Research*, 13(1):1-20. https://japr.ut.ac.ir/article_87059.html
- Pour-Taleb, N & Badri-Gargari, R. (2023). The effect of students social-emotional competence on academic resilience mediated by academic self-efficacy and hope. *Journal of Psychology*, 26(4):348-57. <http://iranapsy.ir/Article/33658>
- Palis, H., Marchand, K & Oviedo-Joekes, E. (2020). The relationship between sense of community belonging and self-rated mental health among Canadians with mental or substance use disorders. *Journal of Mental Health*, 29(2):168-75. [doi/abs/10.1080/09638237.2018.1437602](https://doi.org/10.1080/09638237.2018.1437602)
- Poulou, M. S & Denham, S. A. (2023). Teachers' emotional expressiveness and coping reactions to students' emotions: Associations with students' social-emotional competences and school adjustment. *Early Education and Development*, 34(3):607-25. [doi/abs/10.1080/10409289.2022.2053486](https://doi.org/10.1080/10409289.2022.2053486)
- Raiesi-Sarmochi, R & Nadtie-Zaie, N. (2022). The effect of teacher violence on academic avoidanc, academic optimism and academic vitality of students. *Journal of Research in Educational Systems*, 16(57):21-36. https://www.jiera.ir/article_161598.html
- Rowe, A. D., Jackson, D & Fleming, J. (2023). Exploring university student engagement and sense of belonging during work-integrated learning. *Journal of Vocational Education & Training*, 75(3):564-85. [doi/abs/10.1080/13636820.2021.1914134](https://doi.org/10.1080/13636820.2021.1914134)
- Shapiro, V. B., Lee, J & Kim, B. K. E. (2023). TOOLBOX effects on K-2 student growth in social-emotional competence: Evidence from a quasi-experimental study. *Contemporary School Psychology*, 27(1):198-213. <https://link.springer.com/article/10.1007/s40688-022-00441-5>

- Shi, J & Cheung, A. C. (2024). The impacts of a social emotional learning program on elementary school students in China: A quasi-experimental study. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 33(1):59-69. <https://link.springer.com/article/10.1007/s40299-022-00707-9>
- Sheykhhol-Eslami, A. (2022). The prediction of students' academic buoyancy based on academic support and academic self-concept. *Journal of Research in Educational Systems*, 16(57):51-61. https://www.jiera.ir/article_154370.html
- Valdez, J. P. M. (2024). Exploring the role of implicit theories of talent in subjective well-being, academic buoyancy, and perceived physical health: A study in the Philippine context. *School Psychology International*, 45(1):4-15. [doi/abs/10.1177/01430343231165269](https://doi.org/10.1177/01430343231165269)
- Wang, L. L., Jian, S. X., Liu, Y. L., & Xin, T. (2023). Using bayesian networks for cognitive assessment of student understanding of buoyancy: A granular hierarchy model. *Applied Measurement in Education*, 36(1):45-59. [doi/abs/10.1080/08957347.2023.2172014](https://doi.org/10.1080/08957347.2023.2172014)
- Xu, J., & Wang, Y. (2024). The impact of academic buoyancy and emotions on university students' self-regulated learning strategies in L2 writing classrooms. *Reading and Writing*, 37(1):49-67. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11145-023-10411-9>
- Yazdanpour M., Barghi Moghadam J & Mirsamadi H. (2019). Relationship between the sense of school belonging and the academic achievement in the student athletes with the role of mediocrity of academic excellence. *Sport Psychology Studies*, 8(29):123-36. https://spsyj.ssric.ac.ir/article_1930.html
- Yaghoobi A., Zoghi-Paidar M. R., Farhadi M & Yousefi B. (2020). Predicting educational well-being and mental vitality of high school students based on their feeling of belonging to the school mediated by goal orientation. *Journal of School Psychology and Institutions*, 9(2):169-89. https://jisp.uma.ac.ir/article_947.html
- Zahedi, H & Yazdi, B. (2023). Comparison the effects of sports vision and SPARC training on academic achievement and cognitive function of overweight female Students. *Journal of School Psychology and Institutions*, 11(4):80-91. https://jisp.uma.ac.ir/article_2045.html